

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ»**

П О Л О Ж Е Н Н Я

**ПРО ПОРЯДОК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ
ВІДОКРЕМЛЕНОГО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ
«ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ» СПЕЦІАЛЬНИМ ОДЯГОМ, СПЕЦІАЛЬНИМ
ВЗУТТЯМ ТА ІНШИМИ ЗАСОБАМИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО
ЗАХИСТУ**

Одеса - 2022

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ»**

Затверджено

Педагогічною Радою коледжу

Голова педагогічної Ради

Директор ВСП «ОТФК ОНТУ»

Л.В.Іванова

Протокол № _____

Від _____ 2022 р

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПОРЯДОК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ
ВІДОКРЕМЛЕНОГО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ
«ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ» СПЕЦІАЛЬНИМ ОДЯГОМ, СПЕЦІАЛЬНИМ
ВЗУТТЯМ ТА ІНШИМИ ЗАСОБАМИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення поширюється на всі структурні підрозділи Відокремленого структурного підрозділу «Одеський технічний фаховий коледж Одеського національного технологічного університету» (далі – ВСП «ОТФК ОНТУ») та встановлює порядок забезпечення засобами індивідуального захисту працівників, для яких їх застосування є обов'язковим під час трудового процесу.

1.2. Відповідно до статті 8 Закону України «Про охорону праці» та статті 163 Кодексу законів про працю України на роботах зі шкідливими та небезпечними умовами праці, а також роботах, що пов'язані із забрудненням, або тих, що здійснюються в несприятливих метеорологічних умовах, працівникам видаються безоплатно за встановленими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту (далі – ЗІЗ).

1.3. Роботодавець зобов'язаний забезпечити за рахунок коштів ВСП «ОТФК ОНТУ») придбання, комплектування, видачу та утримання ЗІЗ відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці, колективного договору та цього положення (додаток 5).

1.4. Працівники, які залучаються до разових робіт, пов'язаних з ліквідацією наслідків аварій, стихійного лиха тощо, що не передбачені трудовим договором, повинні бути забезпечені необхідними ЗІЗ.

1.5. ЗІЗ видаються працівникам тих професій і посад, що застосовуються у відповідних дільницях, а також під час виконання певних робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, а також роботах, що пов'язані із забрудненням, або тих, що здійснюються у несприятливих метеорологічних умовах, та передбачені у нормативно-правових актах з охорони праці за нормами безоплатної видачі працівникам спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту (далі – Норми безоплатної видачі ЗІЗ), які встановлюють для керівника структурного підрозділу обов'язковий мінімум безоплатної видачі ЗІЗ з визначенням захисних властивостей ЗІЗ та строків їх використання (ношіння).

1.6. Працівникам, професії та посади (професійні назви робіт) яких передбачені в Нормам безоплатної видачі ЗІЗ, працівникам загальних (наскрізних) професій різних галузей промисловості ЗІЗ видаються обов'язково, за винятком випадків, коли ці професії та посади (професійні назви робіт) передбачені у відповідних Нормам безоплатної видачі ЗІЗ з урахуванням специфічних умов праці.

1.7. Пропозиції щодо внесення змін та доповнень до встановлених Норм безоплатної видачі ЗІЗ з врахуванням шкідливості виробничих і температурних умов для затвердження в установленому порядку центральним органом виконавчої влади з питань промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду можуть вноситись центральними органами виконавчої влади України за обґрунтованими пропозиціями ВСП «ОТФК ОНТУ») – розробника цих Норм. До пропозицій про узгодження змін та доповнень до встановлених Норм безоплатної видачі ЗІЗ додаються:

– обґрунтування необхідності внесення в Норми безоплатної видачі ЗІЗ тих чи інших змін та доповнень;

– дані про численність працівників, стосовно яких ставиться питання про внесення змін та доповнень в Норми безоплатної видачі ЗІЗ, а також про необхідні для цієї мети матеріальні фонди та кошти.

1.8. Засоби індивідуального захисту, що передбачені у нормативно-правових актах з охорони праці, повинні бути видані працівникам залежно від характеру та умов праці на строк носіння, який в будь-якому випадку не повинен перевищувати строку придатності, визначеного документами виробника (інструкціями з експлуатації, паспортами). Ці ЗІЗ мають відповідати вимогам стандартів, зокрема ГОСТ 12.4.011-89 «ССБТ. Засоби захисту працівників. Загальні вимоги і класифікація».

1.9. Згідно з Законом України «Про охорону праці» керівник структурного підрозділу ВСП «ОТФК ОНТУ») зобов'язаний інформувати під підпис працівника про умови праці та про наявність на його робочому місці небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які ще не усунуто, про можливі наслідки їх впливу на здоров'я, а працівник зобов'язаний користуватися наданими ЗІЗ.

1.10. ЗІЗ використовують за призначенням згідно з інструкціями з експлуатації, які повинні бути зрозумілими для працівників. Їх вимоги мають бути включені у відповідні розділи обов'язкових для виконання працівниками документів (інструкції з охорони праці, технологічні регламенти тощо).

2. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

2.1. ЗІЗ – будь-яке спорядження чи обладнання, що використовується для носіння працівником і для запобігання впливу однієї чи кількох видів небезпеки (небезпечного та/чи шкідливого виробничого фактора) на життя чи здоров'я.

2.2. Черговий засіб індивідуального захисту (черговий ЗІЗ) – спеціальний одяг, спеціальне взуття чи інший ЗІЗ колективного (безособового) користування, такий як рукавиці чи калоші діелектричні при електроустановках, кожух або плащ непромокаючий на зовнішніх постах, які закріплені за певними робочими місцями чи видаються працівникам тільки на час виконання тих робіт, для яких вони передбачені.

2.3. Запобігання небезпеці – всі вимоги або заходи, які передбачаються або проводяться на підприємстві для запобігання або обмеження небезпек, обумовлених професійною діяльністю.

2.4. Оцінювання небезпек (небезпечних і/чи шкідливих виробничих факторів) - процедура, за якою керівник або уповноважена ним особа, яка відповідає за безпеку ВСП «ОТФК ОНТУ»), проводить аналіз ймовірності виникнення та реалізації небезпеки з метою визначення адекватних попереджувальних заходів.

2.5. Передбачувані небезпеки – небезпеки, які ймовірно можуть мати місце у виробничому середовищі;

2.6. Найвищий можливий рівень захисту від передбачуваних небезпек - оптимальний рівень захисту від передбачуваних небезпек, вище якого обмеження, створені за рахунок використання ЗІЗ, заважали б їх ефективному застосуванню протягом періоду дії небезпеки чи у нормальному трудовому процесі.

2.7. Інші терміни вживаються у значеннях, вказаних у законах України «Про охорону праці», «Про підтвердження відповідності», Технічному регламенті з підтвердженням відповідності засобів індивідуального захисту, затвердженому наказом Держспоживстандарту України від 27.09.2004 р. № 208, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 13.10.2004 р. за № 1307/9906, ДСТУ 2293-99 «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять».

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБИ ТА ПРИДБАННЯ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

3.1. Придбання ЗІЗ здійснюється у суб'єктів господарювання, які виробляють та/або реалізують продукцію відповідно до чинного законодавства, за умови, що ЗІЗ, які закупаються, мають позитивний висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи, сертифікат відповідності чи свідоцтво про визнання відповідності, задовольняють вимоги Технічного регламенту з підтвердження відповідності засобів індивідуального захисту, затвердженого наказом Держспоживстандарту України від 27.09.2004р. № 208, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13.10.2004р. за № 1307/9906, та вимоги стандартів, наведених у Переліку національних стандартів, добровільне застосування яких може сприйматись як доказ відповідності засобів індивідуального захисту ви-

могам Технічного регламенту з підтвердження відповідності засобів індивідуального захисту, затвердженому наказом Держспоживстандарту України від 26.12.2005р. № 374.

3.2. При визначенні потреби в ЗІЗ, за згодою директора ВСП «ОТФК ОНТУ»), надається спеціальний одяг і спеціальне взуття окремо для чоловіків і жінок, вказуючи найменування ЗІЗ, враховуючи їх моделі, найменування нормативних документів (ДСТУ, ГОСТ, ТУ тощо), призначення ЗІЗ за захисними властивостями, розмір і зріст, а для захисних касок і запобіжних поясів — типорозміри.

3.3. Якщо існування більше чим одного шкідливого та/чи небезпечного виробничого фактора робить необхідним для працівника носіння одночасно декількох ЗІЗ (наприклад: захисної каски, лицьового щитка чи захисних окулярів, шумозахисних навушників), вони повинні бути сумісними та ефективними проти існуючої небезпеки (небезпек).

3.4. В окремих випадках, за погодженням директора ВСП «ОТФК ОНТУ») та профспілки коледжу, ЗІЗ замінюється наступним чином: комбінезон – костюмом і навпаки; костюм – напівкомбінезоном з сорочкою (блузою) або сарафаном з блузою; костюм з сукна – костюмом з вогнезахисним або кислотозахисним просоченням; костюм брезентовий – костюмом з вогнезахисним або водовідштовхувальним просоченням; черевики (напівчоботи) шкіряні – чоботами гумовими і навпаки; черевики (напівчоботи) - чоботами і навпаки; валянки – чоботами і навпаки.

3.5. Працівникам господарської частини (у тому числі слюсарям-електрикам, робітникам з комплексного обслуговування будівель, водіям) видаються такі ЗІЗ, як запобіжний пояс, діелектричні калоші і рукавиці, діелектричний гумовий килимок, захисні окуляри та щитки, респіратор, захисний шолом, підшоломник, каска, шумозахисні навушники, вкладки чи шоломи, світлофільтри, віброзахисні рукавиці та інші ЗІЗ не вказані в Нормам безплатної видачі ЗІЗ, але передбачені іншими нормативно-правовими актами з охорони праці (правилами, інструкціями з охорони праці тощо), на строк носіння – до зношення.

3.6. Адміністрація ВСП «ОТФК ОНТУ») забезпечує приймання і перевірку ЗІЗ, що надходять в коледж, на їх відповідність вимогам нормативних документів (ДСТУ, ГОСТ, ТУ), для чого створюється комісія з представників адміністрації, профспілкової організації, служби охорони паці ВСП «ОТФК ОНТУ»).

3.7. У випадку невідповідності спеціального одягу, спеціального взуття та інших ЗІЗ вимогам нормативно-технічної документації керівник структурного підрозділу (заступник директора з адміністративно-господарської роботи ВСП «ОТФК ОНТУ»)) у встановленому порядку вживає заходів з повернення або заміни неякісних ЗІЗ відповідно до актів законодавства та укладеного договору.

4. ПОРЯДОК ВИДАЧІ ТА ЗБЕРІГАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ОДЯГУ, СПЕЦІАЛЬНОГО ВЗУТТЯ ТА ІНШИХ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

4.1. ЗІЗ видаються працівникам ВСП «ОТФК ОНТУ») безоплатно, є власністю ВСП «ОТФК ОНТУ»), обліковуються як інвентар і підлягають обов'язковому поверненню при: звільненні з ВСП «ОТФК ОНТУ»), переведенні на іншу роботу або інше робоче місце в ВСП «ОТФК ОНТУ»), зміні виду робіт, уведенні нових технологій, уведенні нових або заміні наявних знарядь праці та в інших випадках, коли використання виданих ЗІЗ не є необхідним, а також по закінченні строків їх використання замість одержуваних нових ЗІЗ.

4.2. Керівник підрозділу ВСП «ОТФК ОНТУ») може видавати працівникам два комплекти спецодягу (халат,фартух,косинка) на два строки використання залежно від умов праці та можливості обслуговування ЗІЗ.

4.3. Спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші ЗІЗ, що видаються працівникам, повинні відповідати характеру та умовам їхнього застосування та захисту від існуючих небезпек, підходити працівникові за розміром і зростом (за необхідності – після відповідного регулювання), не повинні самі призводити до збільшення ризику.

4.4. У разі передчасного зношення ЗІЗ не з вини працівників керівник ВСП «ОТФК ОНТУ») зобов'язаний замінити їх за рахунок коштів коледжу. У разі придбання працівником спецодягу, інших ЗІЗ за свої кошти керівник ВСП «ОТФК ОНТУ») зобов'язаний компенсувати всі витрати на умовах, передбачених колективним договором.

4.5. За відсутності документів, що підтверджують ціну, компенсація витрат здійснюється за роздрібними цінами виробника або постачальника. Вартість ЗІЗ уточнюється бухгалтерією ВСП «ОТФК ОНТУ»). Якщо витрати перевищують роздрібні ціни, компенсація різниці може бути виплачена, якщо це обумовлено в колективному договорі.

4.6. У випадку дострокового зносу, пропажі ЗІЗ із встановлених місць їх зберігання або псування і неможливості відновлення керівник структурного підрозділу ВСП «ОТФК ОНТУ») зобов'язаний безоплатно видати працівнику інший придатний ЗІЗ на умовах, передбачених колективним договором.

4.7. ЗІЗ, що були в користуванні, видаються іншим працівникам тільки після відновлення їх придатності і в належному гігієнічному стані. Строк використання таких ЗІЗ залежно від їх зношеності встановлюється адміністрацією ВСП «ОТФК ОНТУ») за погодженням з профспілковою організацією, що має бути обумовлено у колективному договорі, і повинен враховувати характер небезпеки, тривалість перебування працівника під її дією, характеристику робочого місця працівника та не може перевищувати строків використання відповідних ЗІЗ, що видаються в індивідуальне користування згідно з Нормами безоплатної видачі ЗІЗ.

4.8. Чергові ЗІЗ утримуються у призначеному для зберігання приміщенні (на складі) в належному гігієнічному стані. Вони видаються під відповідальність керівника структурного підрозділу ВСП «ОТФК ОНТУ»).

4.9. Строки використання чергових ЗІЗ у кожному конкретному випадку залежно від характеру та умов роботи працівників встановлюються керівником за узгодженням з профспілковою організацією ВСП «ОТФК ОНТУ»). При цьому строки використання чергових ЗІЗ мають бути не менші від строків викори-

стання відповідних ЗІЗ, що видаються в індивідуальне користування згідно з Нормами безоплатної видачі ЗІЗ.

4.10. Керівник ВСП «ОТФК ОНТУ») зобов'язаний організувати належний облік і контроль за видачею у встановлені строки ЗІЗ працівникам.

4.11. Теплий спеціальний одяг і спеціальне взуття (костюми на утепленій прокладці, штани на утепленій прокладці, куртки для захисту від понижених температур, кожухи, кожушки, чоботи утеплені, шапки-вушанки тощо) видаються працівникам з настанням холодної пори року. Порядок їх зберігання з настанням теплої пори року визначається керівником структурного підрозділу з урахуванням інструкції з їх експлуатації. Час користування теплим спеціальним одягом і спеціальним взуттям у межах сезону встановлюється роботодавцем спільно з профспілками з урахуванням місцевих виробничих і кліматичних умов, що має бути обумовлено в колективному договорі.

4.12. Здавання на зберігання ЗІЗ, закріплених за працівниками, здійснюється за поіменним списком працівників, яким вони були видані. Після зберігання теплий спеціальний одяг і спеціальне взуття повинні бути в належному стані повернені тим працівникам, від яких вони були прийняті на зберігання.

4.13. Видача працівникам і повернення ними ЗІЗ має обліковуватися в особистій картці обліку спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту, форма якої наведена в додатку 1 до Положення.

4.14. Згідно з Нормами безоплатної видачі ЗІЗ і цим Положенням здобувачам освіти, які навчаються в ВСП «ОТФК ОНТУ») незалежно від форм навчання, на час проходження практики (виробничого навчання) в ВСП «ОТФК ОНТУ»), майстрам, а також працівникам, які тимчасово або за сумісництвом виконують роботи за професіями та посадами, для яких передбачені ЗІЗ на час виконання цієї роботи, видаються відповідні ЗІЗ.

4.15. Керівникам структурних підрозділів ВСП «ОТФК ОНТУ»), а також помічникам працівників, професії яких передбачені в Нормам безоплатної видачі ЗІЗ, видаються необхідні ЗІЗ, якщо вони безпосередньо беруть участь у виконанні тих робіт, що дають право працівникам відповідних професій на їх одержання.

4.16. Працівникам, які суміщають професії або працюють за сумісництвом, крім ЗІЗ, що видаються їм за основною професією, залежно від виконуваних робіт повинні бути додатково видані ЗІЗ, передбачені нормативно-правовими актами, для виконання робіт за професією за сумісництвом або при суміщенні з урахуванням строків їх придатності. Якщо на робочому місці на працівника діють більше одного небезпечного та/чи шкідливого фактора, що робить необхідним використання одночасно більше ніж одного ЗІЗ, то такі ЗІЗ повинні бути сумісними один з одним і ефективними проти цих небезпек.

4.17. Роботодавець зобов'язаний забезпечити відповідні умови зберігання ЗІЗ за інструкціями з їх експлуатації. Виданий працівникам спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші ЗІЗ, які за інструкціями з експлуатації необхідно зберігати в спеціально обладнаних приміщеннях, у тому числі спеціальний одяг працівників, які зайняті на роботах із шкідливими для здоров'я речовинами, повинен зберігатись у таких приміщеннях, що відповідають СНіП 2.09.04-87

«Адміністративні і побутові споруди» (зі змінами) та вимогам нормативно-правових актів з охорони та гігієни праці.

4.18. Якщо інше не передбачено інструкціями з експлуатації щодо умов зберігання ЗІЗ, то:

- спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші ЗІЗ, що надходять на склад, повинні зберігатись у приміщеннях з температурою не нижче +10 °С та не вище +30 °С при відносній вологості повітря 50 – 70%;

- спеціальний одяг з прогумованих тканин та гумове взуття повинні зберігатись у затемнених приміщеннях (шафах, ємностях) при температурі від +5 °С до +20 °С з відносною вологістю повітря 50 – 70%;

- запобіжні пояси повинні зберігатись у підвішеному стані або бути розкладені на стелажах в один ряд;

- відстань від підлоги до нижньої частини полиці, стелажа повинна бути не менше 0,2 м; від внутрішніх стін складу і від опалювальних приладів до виробів - не менше 1 м; між стелажми - не менше 0,7 м;

- при зберіганні ЗІЗ повинні бути захищені від прямого попадання сонячних променів та спрямованої дії джерел тепла;

- забороняється зберігання ЗІЗ у приміщенні разом з кислотами, лугами, розчинниками, бензином, маслами та іншими матеріалами, що можуть бути джерелом шкідливих речовин.

4.19. Взяті на зберігання теплий спеціальний одяг і спеціальне взуття, що були в ужитку, повинні бути піддані дезінфекції, ретельно очищені від забруднень і пилу, висушені і відремонтовані. Під час зберігання вони підлягають періодичному огляду один раз на 3 місяці.

4.20. В окремих випадках там, де за умовами роботи вказаний порядок зберігання спеціального одягу, спеціального взуття та інших ЗІЗ не може бути застосований, вони можуть залишатися в неробочий час у працівників, що повинно бути обумовлено в колективному договорі чи в правилах внутрішнього трудового розпорядку ВСП «ОТФК ОНТУ»).

5. ПОРЯДОК КОРИСТУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИМ ОДЯГОМ, СПЕЦІАЛЬНИМ ВЗУТТЯМ ТА ІНШИМИ ЗАСОБАМИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

5.1. Керівник підрозділу ВСП «ОТФК ОНТУ») не повинен допускати до роботи працівників без ЗІЗ, встановлених Нормами безоплатної видачі ЗІЗ та іншими нормативно-правовими актами з охорони праці, а також якщо ЗІЗ знаходяться в забрудненому, несправному стані або з простроченими строками періодичних випробувань, що проводяться відповідно до інструкцій з їх експлуатації згідно з пунктом 5.7 цього Положення.

5.2. Керівник підрозділу ВСП «ОТФК ОНТУ») зобов'язаний переконати-ся у використанні працівниками ЗІЗ відповідно до інструкції з їх експлуатації та у відсутності в цих засобах будь-яких змін, що можуть призвести до зниження їх захисних властивостей.

5.3. Працівники зобов'язані бережливо користуватись виданими їм ЗІЗ, застосовувати їх за призначенням згідно з інструкціями з експлуатації. Праців-

ники зобов'язані повідомляти керівника підрозділу ВСП «ОТФК ОНТУ») про будь-які недоліки стосовно використання ЗІЗ за призначенням.

5.4. Строки використання ЗІЗ за календарними днями обчислюються з дня їх фактичної видачі за Нормами безоплатної видачі ЗІЗ та не повинні перевищувати їх строків придатності.

5.5. Спеціальний одяг і спеціальне взуття, повернені працівниками до закінчення строків їх придатності, але ще придатні для застосування, повинні бути очищені, відремонтовані та використані за призначенням, а не придатні для використання – списані в установленому законодавством порядку.

5.6. Керівник підрозділу повинен регулярно проводити навчання та перевірку знань працівників щодо правил користування ЗІЗ згідно з інструкціями з їх експлуатації та способів їх регулювання за розміром, надягання, перевірки їх працездатності.

5.7. Керівник структурного підрозділу ВСП «ОТФК ОНТУ») зобов'язаний забезпечити відповідно до інструкції з експлуатації періодичне випробування та перевірку придатності ЗІЗ (протигазів, саморятівників, респіраторів, запобіжних поясів, електрозахисних засобів, касок), а також своєчасну заміну їх деталей, вузлів або інших частин (фільтрів, скляних деталей), якщо їх захисні властивості погіршилися або якщо вони певний час не використовувались. Після перевірки на ЗІЗ повинна бути нанесена відмітка (клеймо, штамп) про термін наступного випробування.

6. ПРИДБАННЯ, КОМПЛЕКТУВАННЯ, ВИДАЧА ТА УТРИМАННЯ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

6.1. Роботодавець ВСП «ОТФК ОНТУ») за рахунок коштів коледжу, згідно ст. 8 Закону України «Про охорону праці», забезпечує належний догляд за ЗІЗ, своєчасне очищення, дезінфекцію, обезпилювання, дезактивацію, знешкодження ЗІЗ за процедурами, визначеними інструкціями з їх експлуатації. Прання спецодягу з тканин із спеціальним просоченням забороняється.

6.2. Обов'язковому хімічному очищенню підлягає весь утеплений спецодяг, а також спецодяг, оброблений захисним просоченням, якщо інше не визначене в інструкціях з їх експлуатації. У разі якщо роботодавець ВСП «ОТФК ОНТУ») не організував своєчасне хімічне очищення спецодягу, вона зобов'язана організувати видачу змінних ЗІЗ або відшкодувати працівнику фактичні витрати на хімічне очищення або прання при поданні ним документів, що підтверджують вартість вказаних послуг, згідно ст. 8 Закону України «Про охорону праці».

6.3. Догляд та обслуговування ЗІЗ в ВСП «ОТФК ОНТУ») повинні виконуватись підготовленим персоналом, який знає вимоги інструкцій з їх експлуатації, чи спеціалізованою організацією. Інформацію щодо догляду й обслуговування надають кожному працівнику, який використовує ЗІЗ, при їх видачі та при проведенні періодичних інструктажів з питань охорони праці.

6.4. Очищення, обезпилювання, дезінфекція, знешкодження, ремонт ЗІЗ, заміна їх вузлів, перевірка експлуатаційних і захисних властивостей ЗІЗ повинні здійснюватись роботодавцем ВСП «ОТФК ОНТУ») за рахунок коштів коле-

джу і в строки, що встановлені в інструкціях з їх експлуатації, з урахуванням виробничих умов. При цьому повинно бути забезпечено збереження захисних властивостей ЗІЗ. Видача працівникам ЗІЗ після зазначених процедур у непридатному стані або з втратою захисних властивостей не дозволяється.

6.5. Зазначені у пункті 6.5 цього Положення процедури щодо обслуговування ЗІЗ повинні проводитись адміністрацією ВСП «ОТФК ОНТУ») в той час, коли працівники не зайняті на роботі (у вихідні дні), або під час перерв. При невиконанні цієї умови повинно видавати працівнику декілька комплектів ЗІЗ. Якщо передбачена одночасна видача працівникам двох або трьох комплектів спеціального одягу, спеціального взуття, зазначені роботи можуть виконуватися в інший час. При цьому працівникам на цей час видаються змінні комплекти, а встановлений строк використання цих ЗІЗ відповідно збільшується.

6.6. Зазначені у пункті 6.6 цього Положення процедури щодо обслуговування ЗІЗ працівників, які зайняті на роботах зі шкідливими для здоров'я речовинами (свинець, його сплави і сполуки, ртуть, етилований бензин, радіоактивні речовини тощо), повинні здійснюватись відповідно до інструкції з їх експлуатації та висновків, приписів і постанов посадових осіб установ і закладів, що здійснюють державний санітарно-епідеміологічний нагляд.

6.7. У випадку інфекційного захворювання працівника спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші ЗІЗ, якими він користувався, та приміщення, в якому вони зберігались, підлягають дезінфекції.

6.8. Спеціальне взуття підлягає регулярному чищенню та змащуванню, для чого працівникам повинні бути забезпечені відповідні умови (місця для чищення взуття, щітки, мазі тощо).

7. ПОРЯДОК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ ЗАСОБАМИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПОНАД ВСТАНОВЛЕНІ НОРМАМИ БЕЗОПЛАТНОЇ ВИДАЧІ ЗІЗ

7.1. Відповідно до статті 8 Закону України «Про охорону праці» директор ВСП «ОТФК ОНТУ») згідно з колективним договором може додатково, понад встановлені норми, видавати працівнику певні ЗІЗ, якщо фактичні умови праці цього працівника вимагають їх застосування.

7.2. Адміністрація розробляє за участю професійних спілок і реалізує комплексні заходи щодо охорони праці відповідно до Закону України «Про охорону праці», зокрема План заходів щодо охорони праці, що включається до колективного договору (далі – План заходів). План заходів розробляється роботодавцем з метою забезпечення найвищого можливого рівня захисту працівників від передбачуваних небезпек шляхом забезпечення їх додатковими ЗІЗ з врахуванням специфіки виробництва, технологічних процесів, змін в умовах праці, зумовлених технічним прогресом тощо.

7.3. План заходів розробляється за участю профспілкової організації ВСП «ОТФК ОНТУ») та визначає заходи щодо забезпечення працівників ЗІЗ понад передбачені Нормами безоплатної видачі ЗІЗ.

7.4. Визначені згідно з пунктом 7.2 цього Положення планом заходів дії повинні відповідати потребам ВСП «ОТФК ОНТУ») та бути зрозумілими всім

його працівникам. План заходів повинен визначати осіб, відповідальних за її опрацювання, впровадження та контроль функціонування, зазначати відповідні дії щодо фінансування поточних потреб для ефективної роботи плану заходів, включаючи потреби у навчанні, підготовці та інструктажі працівників щодо застосування ЗІЗ, визначати умови використання ЗІЗ, їх номенклатуру, охоплювати догляд та обслуговування ЗІЗ і визначати процедури очищення, хімічного очищення, дезінфекції, пошуку неполадок, визначення необхідності заміни вузлів, перевіряння експлуатаційних характеристик ЗІЗ тощо, враховуючи характер небезпек, тривалість перебування працівника під їх дією, характеристики робочих місць, ефективність дії ЗІЗ, можливості їх зберігання, обслуговування тощо. Зміст плану заходів в частині засобів індивідуального захисту органів дихання, як одного з найбільш складних і важливих видів ЗІЗ, повинен відповідати ДСТУ Е№529:2006 «Засоби індивідуального захисту органів дихання. Рекомендації щодо вибору, використання, догляду і обслуговування. Настанова» (Е№529:2005, IDT).

7.5. Керівник ВСП «ОТФК ОНТУ») зобов'язаний з'ясувати, чи відповідає ЗІЗ, який він планує застосовувати в коледжі, існуючим на робочому місці умовам праці та безпекам.

Керівник попередньо зобов'язаний провести:

– визначення за результатами атестації робочих місць за умовами праці чи проведених інструментальних досліджень значень (рівнів, концентрацій) шкідливих і/чи небезпечних факторів виробничого середовища, яких не можна уникнути за допомогою організаційних, технічних, технологічних та інших заходів, а також засобів колективного захисту;

– визначення характеристик, які повинні мати ЗІЗ, для ефективного захисту працівників, беручи до уваги незручності, які вони можуть створювати самі;

– порівняння ЗІЗ за необхідними захисними властивостями, експлуатаційними й ергономічними характеристиками з огляду на специфіку їх безпосереднього використання.

7.6. Визначення потреби в засобах індивідуального захисту понад встановлені Нормами безоплатної видачі ЗІЗ в ВСП «ОТФК ОНТУ») здійснюється на підставі зазначених у пункті 7.5 цього Положення дій у кількості та номенклатурі ЗІЗ, що враховує чисельність працівників, яким вони мають бути видані. Орієнтовний перелік небезпечних ситуацій, за яких використовуються ЗІЗ понад встановлені Нормами безоплатної видачі ЗІЗ, наведений у додатку 2.

7.7. Для полегшення вибору ЗІЗ понад встановлені Нормами безоплатної видачі ЗІЗ керівник має користуватись Орієнтовним переліком робіт, які вимагають застосування певних видів ЗІЗ, та Орієнтовним переліком ЗІЗ, що наведені у додатку 3. За результатами проведених заходів складають таблицю врахування небезпек щодо обґрунтування використання ЗІЗ за формою, наданою у додатку 4.

**Відокремлений структурний підрозділ «Одеський технічний фаховий коледж
Одеського національного технологічного університету»**

**ОСОБИСТА КАРТА № _____
обліку спецодягу, спецвзуття та інші засобів
індивідуального захисту**

Прізвище _____ Стать _____
 Ім'я _____ по батькові _____ Зріст _____
 Табельний № _____ Розмір: _____
 Підрозділ _____ Одягу _____
 Професія (посада) _____ Взуття _____
 Дата прийняття на роботу _____ Головного убору _____

Передбачено за затвердженими нормами

Найменування спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту	Параграф норм	Одиниця виміру	Кількість	Строк носіння

Керівник підрозділу _____
 Інженер з охорони праці _____
 Бухгалтер _____

**Видача і повернення спецодягу,
спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту**

Найменування спецодягу	Код (номенклатурний №)	Видано				Повернуто				
		Дата	Кількість	% придатності	Розписка в одержанні	Дата	Кількість	% придатності	Розписка про повернення	Розписка комірника в одержанні

Орієнтовний перелік небезпек, за яких використовуються засоби індивідуального захисту

Небезпеки від фізичних факторів

Небезпеки від механічних уражень: удари, падіння, ковзання, порізи, проколи, розриви, здавлювання, стиснення, стирання шкіри, падіння з висоти.

Небезпеки від термічних уражень: опіки, перегрів від теплового випромінювання, дія відкритого вогню, переохолодження.

Небезпеки уражень організму від підвищених рівнів загальної та/чи місцевої вібрації, шуму, інфразвуку, ультразвуку, підвищеної та/чи зниженої вологості та/чи рухомості повітря робочої зони, підвищеного значення електричної напруги та/чи статичної електрики, недостатньої освітленості робочої зони, підвищеного рівня іонізуючої та/чи неіонізуючої радіації випромінювань електромагнітного та/чи магнітного полів у робочій зоні.

Небезпеки від хімічних факторів

Небезпеки уражень дихальних шляхів від підвищеної запиленості та/чи загазованості повітря робочої зони шкідливими речовинами: твердими, рідинними, аерозольними, токсичними, подразнюючими, сенсibiliзуючими, канцерогенними, мутагенними.

Небезпеки від біологічних факторів

Небезпеки уражень організму шкідливими бактеріями і вірусами, цвіллю, грибами тощо та продуктами їх життєдіяльності.

Небезпеки від психофізіологічних факторів

Небезпеки уражень організму від статичних і/чи динамічних фізичних перевантажень, нервово-психічних перевантажень (розумових, зорових, емоційних, монотонності праці).

Орієнтовний перелік робіт,

які вимагають застосування відповідних засобів індивідуального захисту

1. Захист голови (черепу) (засоби захисту голови)

Захисні каски, шоломи:

— будівельні роботи, роботи з реконструкції або знесення будівель, особливо роботи над, під або поблизу риштування та на підвісних робочих місцях, монтаж і демонтаж опалубки, роботи з переміщення вантажів, складання конструкцій та встановленню устаткування;

— роботи в ямах, траншеях, шурфах, колодязях;

— земельні роботи;

— роботи з гайковертами, іншим механізованим інструментом для скріплення;

— окремі інші види робіт, де є можливість ураження голови.

2. Захисне (спеціальне) взуття (спецвзуття)

Спецвзуття без проколозахисної прокладки:

— роботи під напругою;

— роботи ремонтно-відбудовчі та з технічного обслуговування;

Спецвзуття з проколозахисною прокладкою:

— підготовчі будівельні роботи та закладення фундаментів;

— роботи на складських майданчиках і складах;

— роботи на дахах промислових і житлово-господарських об'єктів.

Спецвзуття з каблуками та/чи на платформі і з проколостійкою підошвою:

— роботи на дахах промислових та житлово-господарських об'єктів;

— покрівельні роботи.

3. Захист обличчя та очей

Захисні окуляри, лицеві щитки чи екрани:

- зварювальні, дробильні чи просіювальні роботи;
- роботи з карбування та рубання;
- роботи з гайковертами, іншим механізованим інструментом для скріплення;
- роботи з абразивним інструментом (різання, заточення, обдирання, шліфування);
- роботи з кислотами та їдкими розчинами, з речовинами, що запобігають корозії, дезінфекція;
- роботи з аерозолями;

4. Захист органів дихання (засоби захисту органів дихання)

Фільтрувальні й ізолювальні засоби захисту (протигази, респіратори тощо):

- роботи в шахтах, каналізаційних трубах та інших місцях під землею, пов'язаних з каналізацією;
- роботи з обслуговування холодильного устаткування, де можливий витік холодоагентів;
- роботи, пов'язані з розпилюванням фарб та лаків;
- роботи, пов'язані з електричним газовим зварюванням та різанням металів;
- роботи в біологічних лабораторіях, пов'язані з мікробіологічними аерозолями;
- роботи з кислотами, електролітами та їдкими розчинниками;
- роботи, пов'язані з виробництвом та використанням фтор-хлорорганічних отруйних хімікатів.

5. Захист органів слуху

Навушники, вкладиші для вух, шумозахисні шоломи:

- роботи з пневматичним інструментом, перфораторами;
- роботи з експлуатації та обслуговування насосного устаткування;

6. Захист тіла та рук

Захисний (спеціальний) одяг (костюми, халати, фартухи, пояси, наплічники, наколінники, налокітники, нарукавники, напульсники, рукавиці, рукавички):

- роботи антикорозійні, з кислотами, їдкими та дезінфекційними розчинами;
- роботи під електричною напругою;
- роботи поблизу джерел тепла, де відчувається спека;
- роботи з віброінструментом;
- роботи в холодних приміщеннях.

Вогнестійкий захисний одяг:

- роботи у вибухо- та пожежонебезпечних зонах;
- роботи зі зварювання у просторово обмежених місцях.

Непробивні фартухи:

- роботи з ручними ножами, при небезпеці торкання ножів до тіла.

Шкіряні фартухи:

- для зварювання;

Рукавиці та рукавички:

- зварювальні роботи;
- робота з кислотами та їдкими розчинами.

Покрівки з полівінілхлоридного пластикату, які вдягаються поверх основного одягу та взуття для додаткового захисту при:

- роботі з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій при забрудненні будівель, обладнання та територій радіоактивними і токсичними речовинами;

Спецодяг, який захищає від непогоди:

- робота на відкритому повітрі, в дощ чи холод.

Світловідбиваючий (світлоповертаючий) одяг:

- там, де треба чітко бачити працівників (у небезпечних робочих зонах, де рухається транспорт, підйомні механізми тощо).

7. Захисні підвісні системи (засоби захисту від падіння з висоти):

- роботи на риштуваннях;
- монтажні роботи;
- роботи на щоглах, висотних спорудах;
- роботи на високих стелажах складів по укладенню та зніманню устаткування;
- роботи в колодязях, шахтах, каналізаційних системах.

8. Захист шкіри — дерматологічні засоби:

- нанесення покривальних матеріалів (грунтовок, фарб, інших покриттів);

Орієнтовний перелік засобів індивідуального захисту:

для захисту голови:

- захисні каски та шоломи, які використовуються в промисловості (на будівельних майданчиках):
- захист поверхні голови (капелюхи, кепі, сітки для волосся — з козирком і без);
- захисні головні убори (капелюхи, кепі, кепки з захистом і без);

для захисту органів слуху:

- вкладиші для вух та аналогічні засоби;
- звукозахисні шоломи;
- протишумові навушники, які можуть кріпитися до шоломів;
- протишумові захисні пристрої з електронним приймачем;
- протишумові захисні пристрої з телефонним зв'язком;

для захисту очей і обличчя:

- окуляри;
- захисні окуляри;

— захисні окуляри проти рентгенівського, лазерного, ультрафіолетового, інфрачервоного випромінювання та від яскравого світла;

— екрани для обличчя;

— маски та щитки для дугового зварювання (такі, що тримають руками або кріпляться за допомогою стрічок на голові або прикріплюються до захисних шоломів);

для захисту органів дихання — протипилові, протигазові та протиаерозольні фільтрувальні пристрої, в тому числі і для захисту від радіоактивного пилу:

— ізолювальні пристрої з подаванням повітря;

— фільтрувальні пристрої;

— засоби захисту органів дихання зі знімною маскою зварника;

— автономні дихальні апарати;

для захисту рук, плеча та передпліччя:

— наплічники;

— налокітники;

— нарукавники;

— назап'яски для важкої праці;

рукавички, які захищають від:

— механічних ушкоджень;

— хімікатів;

— для електриків і від спеки;

— напалечники;

— захисні рукавиці;

— безпальчикові рукавички;

для захисту ніг та стегон:

— туфлі, черевики до гомілок або литок, чоботи;

- взуття, яке швидко можна розстебнути чи розв'язати;
- взуття з додатковим захистом пальців від удару;
- взуття з жаростійкою підошвою;
- жаростійкі туфлі, черевики та чоботи;
- туфлі, черевики та чоботи, які зберігають тепло;
- вібростійке взуття, черевики та чоботи;
- антистатичне взуття, черевики та чоботи;
- електроізолююче взуття, черевики та чоботи;
- захисні черевики для роботи з ланцюговими пилами;
- черевики на дерев'яній підошві;
- змінні підошви (тепло-, потостійкі або проколостійкі);
- знімні шипи (для криги, снігу та слизької підлоги);
- наколінники;
- гетри;

для захисту шкіри:

- захисні креми та мазі;

для захисту тулуба і живота:

- захисні пальта, жакети та фартухи, халати, які забезпечують захист від механічних пошкоджень (порізів, проколів, розплавлення);
- накидки для утеплення;
- рятувальні жилети;
- фартухи для захисту від рентгенівського випромінювання;
- пояси;

для захисту всього тіла:

- оснащення, призначене для попередження падіння;

- утримувальне та страхувальне обладнання (повне оснащення з усім приладдям);
- гальмівні пристрої, які гасять кінетичну енергію (повне оснащення з усім приладдям);
- страхувальні засоби (запобіжні пояси);
- захисний одяг (спецодяг);
- захисний одяг від механічних пошкоджень (проколювання, різання);
- захисний одяг від хімічних пошкоджень;
- захисний одяг від розплавлених бризок металу та інфрачервоного випромінювання;
- теплозахисний одяг;
- утеплений одяг;
- захисний одяг від радіоактивного ураження;
- пилонепроникний одяг;
- газонепроникний одяг;
- сигнальний одяг флуоресціюючий, світловідбиваючий (світлоповертаючий) одяг та доповнення до нього (пов'язки, рукавиці тощо);
- захисні покривки з поліхлорвінілового пластикату, які вдягаються поверх основного одягу для додаткового захисту від контактного забруднення радіоактивними, токсичними речовинами та розчинами кислот та лугів.

Додаток 4
(Лівий бік таблиці)

**Таблиця врахування небезпек щодо обґрунтування використання засобів
індивідуального захисту**

Найменування частин тіла працівника		Небезпеки														
		Фізичні														
		Механічні						Термічні			електричні	Радіація		шум, інфра-звук, ультразвук	недостатнє освітлення	
		па-дання з ім-сом	удари	проколи, порізи, розриви, стирання	здавлювання, стиснення	скованення, падіння	вібрація	дія відкритого вогню, опіки	перегрів (теплове випромінювання)	переохолодження		ніонізована	іонізована			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Голова	Череп															
	Вуха															
	Очі															
	Дихальні шляхи															
	Обличчя															
	Уся голова															
Руки	Кисті рук															
	Руки (вище кисті)															
Ноги	Стопи															
	Ноги (вище стопи)															
Інші частини тіла	Шкіра															
	Тулуб/ділянка живота															
	Пахоса ділянка															
	Тіло у цілому															

Продовження додатку 4

(Правий бік таблиці)

Таблиця врахування небезпек щодо обґрунтування використання засобів індивідуального захисту (продовження)

ТАБЛИЦЯ
врахування ризиків для обґрунтування вибору та використання ЗІЗ

Частини тіла працівника		РИЗИКИ																				
		ФІЗИЧНІ ФАКТОРИ														ХІМІЧНІ ФАКТОРИ						
		МЕХАНІЧНІ						ТЕРМІЧНІ				РАДІАЦІЯ				ДІЯ ШКІДЛИВИХ РЕЧОВИН						
		падіння з висоти	удари	проколи, порізи, розриви, стирання	здавлювання, стиснення	сковзання, падіння	вібрація	дія відкритого вогню, опіки	перегрівання (теплове випромінювання)	переохолодження	ЕЛЕКТРИЧНІ	неіонізована	іонізована	ШУМ, ІНФРАЗВУК, УЛЬТРАЗВУК	НЕДОСТАТНЄ ОСВІТЛЕННЯ	тверді	рідинні	аерозолі (пил, дим, пара)	ПОДРАЗНЮВАЛЬНІ РЕЧОВИНИ	СЕНСИБІЛІЗУЮЧІ РЕЧОВИНИ	КАНЦЕРОГЕННІ РЕЧОВИНИ	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
ГОЛОВА	Череп																					
	Вуха																					
	Очі																					
	Дихальні шляхи																					
	Обличчя																					
Уся голова																						
РУКИ	Кисті рук																					
	Руки (вище кисті)																					
НОГИ	Стопи																					
	Ноги (вище стопи)																					
ІНШІ ЧАСТИНИ ТІЛА	Шкіра																					
	Тулуб / ділянка живота																					
	Пахова ділянка																					
	Тіло в цілому																					

ПЕРЕЛІК

професій та посад працівників ВСП «ОТФК ОНТУ», яким видається **безоплатно**

спецодяг, спецвзуття та інші засоби індивідуального захисту, згідно НПАОП 0.00-3.07-09, Норм безоплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам загальних професій різних галузей промисловості та будівельних норм, затверджених Державним комітетом України з нагляду за охороною праці від 17.05.2004 р. № 126 та інших норм.

№ з/п	Назва посад, професій	Найменування спецодягу, спецвзуття та інших засобів	Термін експлуатації (в місяцях)
1	Лаборант, майстер виробничого навчання, технік з ремонту обладнання.	Халат бавовняний Рукавички бавовняні Окуляри захисні	12 Чергові До зносу
2	Лаборант, технік, майстер виробничого навчання, які працюють з кислотами.	Халат бавовняний спец. Рукавички хлорвінілові. Окуляри захисні	12 Чергові До зносу
3	Майстер, лаборант, які ведуть заняття взуттєвій майстерні.	Фартух бавовняний з нагрудником.	12
4	Бібліотекар зайнятий у книгосховищах, архіваріус, завідуючий складом.	Халат бавовняний	12
5	Оператор котельні	Комбінезон бавовняний	12
6	Прибиральник території	Фартух бавовняний, рукавички, сигнальний жилет.	12
7	Слюсар-сантехнік	Комбінезон, резинові сапоги, рукавички комбіновані	12
8	Прибиральниця	Халат бавовняний, рукавички комбіновані. Рукавички гумові	12 До зносу
№ з/п	Назва посад, професій	Найменування спецодягу, спецвзуття та інших засобів	Термін експлуатації (в місяцях)
9	Слюсар-електрик	Полукомбінезон бавовня-	

		ний, рукавички діелектричні	12
10	Водій автотранспорту	Костюм бавовняний, рукавички комбіновані. Сигнальний жилет	12 До зносу

Примітка: В період проходження виробничої практики в майстернях коледжу, студентам видається: халат бавовняний, окуляри захисні, косинка бавовняна.